

גליון

583

לע"נ
נתנאל בן
ציפורה
ושלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

פרשת שלמיני תשפ"ה

שמע מרן החזו"א את שניהם ושאל אותם: "האם תקבלו את מה שאני אומר לכם?". השיבו שניהם בחיוב, לקח החזו"א פתק וכתב עליו: "התחייבות מצד הכלה לתת דירה".

מרן הגרי"ש התפלא מאד על ההכרעה החותכת, ושאל את מרן החזו"א "מאי חזית?". חייך מרן החזו"א ואמר לו: "את כל ההנהגות שנהגת עד היום תמשיך כרגיל, אל תעשה שום השתדלות להשיג כסף עבור הדירה, אלא שהדירה תגיע דרך הצינור שלך".

שמע מרן הגרי"ש וקיבל. חודש ימים לפני החתונה הגיע שליח ממרן הסטייפלר למרן הגרי"ש, לשאול אותו מה קורה עם הדירה, ענה מרן הגרי"ש לשליח: "לך למרן הסטייפלר ותזכיר לו את מה שהחזו"א אמר..."

כששמע זאת מרן הסטייפלר, נכנס לביתו של החזו"א ואמר לו: "המחותן אמר שהוא שומע למה שאמרתם לו, שעליו להתנהג כרגיל, ולא לעשות השתדלות בדבר". אמר לו מרן החזו"א: "למה באמת הלכתם אליו? עליכם ללכת לחמיו, רבי אריה לויין זצ"ל, ולומר לו שבעוד חודש החתונה, ואין עדיין דירה".

אכן כך עשו, ורבי אריה לויין השיג את הכסף וארגן להם דירה... [מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב אהרן כהן]

וַיֵּצֵא אֱשֶׁר מִלְפָּנָיו דָּהּ וַתֹּאכַל אוֹתָם (י, ב)

'מידה כנגד מידה' - חטאו באש ולקו באש (חזקוני)

'מידה כנגד מידה' לא בטלה מהעולם, והמתבונן בהשגחת ה' על עולמו יבחין בה על כל צעד ושעל.

* * *

לפני מספר שנים פורסם בארה"ב על עו"ד מפורסם, לא-יהודי, שנתקף בשיגעון נורא, עד שמת לפתע במיתה משונה מאד, ואיש לא ידע מה היה הגורם לכך. העיתונים בחו"ל דיווחו בהרחבה על מותו של אותו עוה"ד, והקהילה המשפטית גם היא נתקפה בהלם לאחר האירוע. אכן, מי שהסתכל רק על מקרה המוות המוזר ולא השקיף על האירועים שקדמו לו, לא יכול היה לתפוס על מה ולמה מת אותו עו"ד במיתה משונה שכזו, אבל יהודים המתגוררים באזור סיפרו שזה לא היה לחינם... כי מספר שנים קודם לכן

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְכֹהֲנֵי יִשְׂרָאֵל (ט, א)

מובא במדרש (ויק"ר יא, ח): 'אמר ר' עקיבא נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפיים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם'. על כל צעד ושעל העם היהודי מתייעץ עם זקניו ומורי דרכו ואינו עושה דבר ללא הסכמתם וברכתם, בודעו כי הם רואים ומבחינים בדברים שאנשים רגילים אינם יכולים לראות. יכולת זו נובעת מחכמת התורה ויראת האלוקים שבקרבם, ההופכת אותם לנקיים מכל הדברים החיצוניים והאישיים, ואין להם אלא דעת תורה.

* * *

על ידיעותיו העמוקות של מרן ה'חזו"א איש' והתמצאותו המופלאה בכל תחום ועניין במכמני החיים, כתב בשו"ת 'שבט הלוי' (ח"י סימן י"ג) מרן הגאון ר' שמואל הלוי ואזנר זצוק"ל, שברור לו שיכולת זו הגיעה לו מכוח לימוד התורה 'לשמה', וכמו שמבואר בפרקי אבות שהלומד תורה לשמה מגלים לו רזי תורה, והיינו סודות התורה שא"א בשכל האנושי לעמוד עליהם, את זה מגלים לו במתנה מן השמים.

כאשר הגיעה בתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, מרת בת שבע ע"ה לפרקה, לא היה לו לתת עבודה מאומה לנדוניה. כידוע, באותו זמן, המצב הכלכלי ששרר בבית, היה בכי רע. בני משפחת אלישיב חיו בדחקות ועניות נוראה, הכסף שקיבל הגרי"ש מ'אהל תורה' ומ'תפארת בחורים' הספיק בקושי לצורכי אוכל נפש, להביא לחם לבני ביתו. לאחר שהוצעה הצעת השידוך של רבי חיים, נפגשו בני הזוג מספר פעמים, ואז הגיע הזמן לדבר על הכספים. לשם כך נסע הגרי"ש אלישיב לב"ב, כדי להיפגש עם אבי החתן מרן 'הסטייפלר' זצוק"ל על הנושא הכספי ועל שאר הדברים הקשורים לשידוך. מרן הסטייפלר אמר למרן הגרי"ש אלישיב שהוא מעוניין לקבל דירה עבור בנו. אמר לו מרן הגרי"ש: "הבן שלכם אכן מאד חשוב, אולם בתי גם היא חשובה. אמנם נהוג שצד הכלה נותן יותר, אולם לא הכל...". ענה לו מרן הסטייפלר: "בחדר הסמוך יושב גיסי מרן החזו"א, בא ניכנס ונתייעץ עמו".

הוא עשה מעשה נורא. היה זה כאשר ייצג לקוח שתבע יהודי למשפט. והנה מיד בתחילת המשפט ראה עורך הדין לאן נושבת הרוח, והבין שהצדק נמצא לצדו של אותו יהודי. כיון שנשכר על ידי הצד השני, ורצה לשלשל לכיסו את השכר הגדול, החליט להוכיח בפני השופט שהיהודי הנתבע אינו שפוי בדעתו. בדרך זו הוא ביקש להראות בפני השופט את צדקתו של הגוי. אבל מה עושים כאשר גם את זה אי אפשר להוכיח, שהרי מדובר ביהודי שפוי בהחלט? - גיבש עורך הדין במוחו רעיון שטני, והחליט לממשו.

מה עשה? כאשר התכונן היהודי לעלות באחד הדיונים אל הדוכן ולהציג את טיעוניו, התקרב אליו אותו עו"ד וצבט אותו צביטה עזה מאחוריו, ועשה זאת במהירות ובזריזות ידיים כדי שלא יזהו אותו כמי שעשה את המעשה... מרוב כאב, החל היהודי, שהיה בדרכו לדוכן, לצעוק ולקפוץ בתוך אולם המשפט... הכאב היה כל כך חד, עד שבמשך דקות ארוכות לא הצליח להירגע. וכיון שעל פניו לא היתה צריכה להיות לו כל סיבה לצעוק, והוא לא הצליח לשכנע את השופט שאחד הנוכחים צבט אותו, יצא מופסד בדינו.

כל המעורבים במשפט ההוא, אולי הספיקו כבר לשכוח את העניין, אבל השי"ת לא שכח, ושילם לעורך הדין בדיוק כפי המגיע - 'מידה כנגד מידה'.

* * *

כיון שמידה טובה מרובה ממידת פורענות, הבה נשמע כיצד משיב הקב"ה ליראיו ב'מידה כנגד מידה': יומיים לאחר ששב מרן בעל ה'אילת השחר', הגאון רבי **אהרן לייב שטיינמן** זצ"ל ממסעו במוסדות התורה של אמריקה, בחורף תשס"ה, צלצל הטלפון בביתו. על הקו היה אדם שמימן את כל הוצאות הטיסה של ראש הישיבה ופמלייתו, וכן את שהותו הממושכת ביבשת האמריקנית. אותו גביר סיפר להגרא"ל שטיינמן דבר מופלא. לפני שראש הישיבה הגיע לאמריקה, הודיע האיש למזכירתו שכיון שיהיה עסוק מאד במהלך הביקור, הוא מתכוון לעזוב את המשרד למשך שבועיים, ונתן לה הוראות לביצוע. אחת ההוראות היתה למכור 'מניה' שהשער שלה בבורסה עלה, ואפשר עתה להרוויח במכירתה. הוא גם הורה למזכירה שבמהלך השבועיים הבאים לא תעביר אליו אף שיחת טלפון. והנה, מיד לאחר תום הביקור, חוזר האיש למשרדו. ומתברר שהמזכירה שכחה למכור את אותה מניה. הגביר מתקשר לבורסה כדי לברר מה עלה בגורל המניה ולהזדרז למכרה עתה, ומה מתברר? עקב שינויים בשוק הנפט העולמי, עלתה המניה ממש עכשיו בעשרות אחוזים!!! זה דבר שאינו מצוי כלל, כידוע בבורסה האמריקנית. וכך התעשר האיש ביום אחד בהון עתק. ויוצא א"כ שאם היתה המזכירה מוכרת את המניה באותו יום שביקש, לא היה מתעשר עד כדי כך. כיון שראה השי"ת את מסירותו לראש הישיבה, ואת הכסף הרב שהזיל מכיסו על מנת שביקורו של הגרא"ל יעלה יפה, נתן השי"ת בראשו להודיע למזכירה שלא תעביר לו שום טלפון

[כי אם היתה מתקשרת אליו במהלך השבועיים הוא היה שואל אותה אם מכרה את המניה], וכך יצא שבסופו של דבר המניה לא נמכרה ומיודענו זכה גם בממון... **[מתוך הגש"פ-'חישוקי חמד']**

* * *

כשם שלא בטלו עונשי שמים ב'מידה כנגד מידה', כך גם ניתן לתקן ולהסיר דיני שמים בדרך של 'מידה כנגד מידה'.

* * *

מרן שר התורה הגאון רבי **חיים קנייבסקי** זצ"ל אחז שהתיקון לעונשי שמים הוא ע"י כוח לימוד התורה באותו ענין שבו נענש אותו אדם.

סיפר **הגר"א מן** שליט"א: ילד תושב מונסי שסבל מבעיה ברגלו הגיע עם הוריו למרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א [זצ"ל]. מרן בירכו ברפואה שלמה. שאלתי: "מה יעשה משהו מיוחד ברגל, שיהיה זכות לרגל?". רבנו השיב: "ילמד הלכות חול המועד". ההורים חשבו שרבנו לא שמע היטב, וחזרתי ושאלתי: "אבל משהו ששייך ישירות לרגל, מה יעשה?". שוב אמר רבינו: "שילמד הלכות חול המועד". ואז פתח וסיפר: "היו נשים חרדיות שעובדות בבנק שקיבלו כאב ברגל. שאלתי האם הן עובדות בחול המועד והשיבו שכן, אמרתי להן שיפסיקו לעבוד בחול המועד, והם שמעו והפסיקו לעבוד, והכאבים הלכו להם ונעלמו". שאלתי: "ומה ענין כאבי רגלים לחול המועד?", וענה לי: "זה ירושלמי מפורש (סוף פ"ד דמעשר שני): 'חד בר נש אתא לגבי רבי עקיבה, אמר ליה חמית בחילמאי רגלי קטינא [ראה בחלומי שקטעו רגל]. אמר ליה, דמועדא מייתי ולית מיכל קופד [הפיתרון הוא, שיגיע המועד ולא תמצא בשר לאכול]. אתא חד חורן לגביה, אמר חמית בחילמאי רגלי מסובלא [ראה שרגלו שמנה]. אמר ליה, מועדא מייתי ואית לך קופד סגי' [יהיה לך הרבה בשר לרגל]. ובמדרש איכה פרשה א' הוסיף: מנה ידע? והשיב המדרש: כיון שמועד הוא רגל - וזהו 'רגל ברגל' (כלשון הפסוק בדברים יט כא). ואמנם בחז"ל גם 'יום טוב' נקרא רגל, אלא שנקרא גם חג, אבל 'חול המועד' נקרא רק רגל, אם כן יותר מתבטא הדבר בחול המועד, לכן אני אומר הלכות חוה"מ ולא הלכות יום טוב". לאחר זמן מה נכנסתי להגאון הצדיק המקובל **רי"א וינטרויב** זצ"ל וסיפרתי לו כל הנ"ל, וחי"ך חיוך רחב, ואז הוסיף ואמר: "בסתרי תורה יש לזה שייכות, ובלי להיכנס לפרטים...". **[מתוך 'כל משאלותיך']**

וְהַתְקַדְּשִׁיתֶם וְהִלֵּיתֶם קְדוּשִׁים

כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי (יא, מד)

'והתקדשתם והייתם קדושים', כשם שאני קדוש כך אתם תהיו קדושים, כשם שאני פרוש כך אתם תהיו פרושים (ספרא שמיני יב, ג)

לפרוש מהנאות העוה"ז זה לא דבר כ"כ קל, ובפרט שהסביבה מתנהגת הפוך. אבל מאידך גיסא - כגודל הנסיון כך גודל הסייעתא דשמיא והקדושה שאדם שואב מההתגברויות בנושא זה.

* * *

למרות שגדל באמריקה החומרית והנהנתנית, ואולי דווקא משום כך, קידש הגאון רבי **חיים פנחס שיינברג** זצ"ל את עצמו ומגיל צעיר הרחיק עצמו מהבלי ותענוגי עולם הזה מחשש שהם עלולים להפריע לגדילתו וצמיחתו. דרגת קדושתו ופרישותו היתה בהצנע לכת ורב הנסתר בה על הגלוי... ככל שראו וידעו - כך ידע להסתיר מעיני כולם את פרישותו מהנאות העולם הזה. ובאמת, הוא לא נתפס כאדם פרוש מעולם הזה והתנהלותו עם הבריות היתה נראית פשוטה וטבעית. אך אדרבה, במקום שאתה מוצא ענוותנותו שם אתה מוצא את קדושתו וחסידותו.

במשך השנים הראשונות בארץ ישראל ישב רבינו עם הבחורים בכל שעות היממה משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הלילה המאוחרות ואז הם ראו גם את מנהגו במאכליו שהיה אוכל בפרישות, במידה מצומצמת מאד, ולא אחת כשהביאו לו את האוכל היה מוריד מראש חלק ממנו, ומורה להעבירו לצלחתו של חתנו הג"ר חיים דב שיהיה לו כוח בשקידתו העצומה, או שהעביר זאת לאחרים, תלמידים וכדו' ולעצמו השאיר מעט מאד. וכן מעידים רבים שבמשך השנים היה מוריד ממה שהרבנית שמה לו - כאשר היה ברור לו שלא תדע מזה - לאחרים. כך גם בבתים שהתארח ונתנו לו כיד המלך כראוי לאורח שכזה, חיפש ומצא שעת כושר כשלא ראו וביקש מאחרים שיאכלו חלק ממנתו.

מלבד זאת היה לו בישיבה במשך שנים רבות כופתאות מיוחדות שהיו עשויות מדגים טחונים שזה היה מאכלו. סיפר אחד התלמידים שנכנס פעם למטבח הישיבה וראה את הטבחית עוסקת בבישול קציצות אלו ומתוך סקרנות ביקש לטעום מהם. התברר שטעמם היה תפל מאד מאד, שכן לא היה בהם שום תוספת, קמח או מלח או תבלין אחר, עד כדי כך שצריך היה להיזהר שלא יתפוררו במהלך הבישול שכן לא היה מה שידבקם. לא ברור מה היתה הסיבה שאכלם האם היה זה שלא ליהנות מעוה"ז או משום שנזהר ממאכלים שיכולים להפריע למצב של גוף נקי בהיותו מניח תפילין בכל שעות היום, כך או כך, למד אותו תלמיד על דרגת פרישותו של רבינו שאכל דגים אלו בלי שום טעם בקביעות עשרות שנים.

כמו כן תלמידו הג"ר משה לואיס ראש ישיבת 'שערי חיים' היה מביא לו מידי יום מאפה אותו הכינה רעייתו הרבנית, מאפה שנעשה מחומרים בריאים בהדרכתו, קמחים ודגנים, שמרי בירה וכד' כמעט בלי טעם. כששאלו מישהו פעם איזה טעם יש לתערובת כזו? התפלל על השאלה, והשיב: "איני יודע, זה טעים ובריא!".

דבר נוסף, היו מביאים לו בשיעור כוס קפה מהביל להרוות צמאונו בשעת השיעור. מעולם לא שתה את הקפה כשהוא חם וטעים, תמיד שתהו כשהיה קר, לא ברור האם היה זה בכוונה או שהיה שקוע בשיעור ושכח או שעשה זאת כדי שיוכל לברך ברכה אחרונה שכידוע דעת הפוסקים שלא מברכים כששותים כוס רותח ומהביל שלא ניתן לשתות ממנו רביעית בבת אחת. כך או כך, ראו שלא נהנה מכוס שתיה רותח.

כידוע, בסביבות גיל שלושים בעקבות חולי של בתו קיבל על עצמו כמה קבלות, בתוכם קבלה שלא ליטול ידיים רק לסעודה של מצוה, וכך עשרות שנים לא אכל כי אם מסעודת מצוה. בשנים מאוחרות היו בני המשפחה ותלמידים מביאים לו אוכל מסעודות מצוה שעשו - גם כשלא השתתף בהם - כדי שיוכל ליטול ידיים. גם במאכלים אחרים העדיף לאכול משיירי מצוה, שבת או סעודות מצוה. גם במה שכן אכל ראו לא פעם שהקפיד על 'תענית הראב"ד', דהיינו שהיה משאיר בצלחת מעט אוכל שלא אכל, או שהיה מפריש מראש או שהשאיר בסוף המנה.

אחד מתלמידיו עשה פעם לרבינו קידוש בשבת בבוקר. לאחר הקידוש שלח רבינו את ידו לקחת עוגה מהצלחת, לפתע משך ידו מעוגה טעימה שהיתה שם ולקח עוגה פשוטה יותר ופלט: "סיז צו טייער" [-זה יקר מדי"]. לרגע לא הבין התלמיד מה נוגע מחירה של העוגה בחנות לעכשיו. אולם מיד הבין שלא דיבר על מחירה של פרוסת העוגה בחנות, אלא התכוון לדברי מרן הגר"י **סלנטר** שהעולם הזה הריהו כבית מלון יקר, שכשם שבמלון משלמים על כל דבר קטן סכום רב, שכן התשלום אינו על המאכל אלא על כל הפאר וההדר של המלון, כך בהנאה מחיי עולם הזה התשלום על ההדר בשימוש בגשמיות הבריאה.

פעם כאשר יצא רבינו מברית מילה של אחד מאברכי הישיבה. כדרכו נטל רבינו צלחת משולחן העוגות כדי שיהיה לו אוכל משיירי מצוה והלך עמו בדרכו לרכבו, כאשר כבר היה קרוב לרכב סב לפתע על עקביו וחזר לאולם. הנוכחים לא הבינו מדוע הוא חוזר. הלך תלמיד אחד בעקבותיו וראה שהוא מחליף את צלחת העוגות באחרת. שאלו התלמיד: "למדנו רבינו מה העניין?" ענה לו: "סיז גיווען צו גוט" [-זה היה טוב מידי]...

כך באוכל וכך בכל ענייני עוה"ז ראו איך שההביל את כל ענייניו. למשל, כשהתארח בביתם של שועי ארץ ועברו דרכו סכומי כסף גדולים ושמח בזה שהשיגם לכלכלת הישיבה, ההביל את החלק הגשמי שבזה ורק מה שיוכל להשתמש בזה לישיבה או לרוחניות. כמה פעמים כשנכנס לחתונות מפוארות היה אומר לבחורים: "עוד כמה שעות אפילו מפות לא יהיו כאן לשולחנות".

פעם לקחו אחד הגבירים שביקר בביתו לאיזו גינה מרהיבה ומהודרת ביופייה, מתוך מחשבה ששם ינוח ויירגע, שהרי

בלאו הכי הוא לומד. לאחר שאותו גביר הלך, התחנן רבינו למלווי שיקחו אותו משם, כששאלוהו לדחיפות העניין, ענה שוב: "זה יותר מידי!".

רבי אברהם שקלאר ששימש את רבינו במשך תקופה בשעות הצהריים סיפר, שכאשר החל את תפקידו הדריכוהו שקודם שמגיש לפניו את החלב ישים לב להריחו אם אינו חמוץ ומקולקל, שכן רבינו עצמו לא יבחין בזה והדבר עלול להזיק לו.

* * *

קדושתו ופרישותו של הגאון רבי **אברהם גניחובסקי** זצ"ל בעיני אכילה, היתה מהמפורסמות, והמיוחד בה שנעשתה בפשטות ובדרך אגב... למשל, הוא אכל עוף ובשר רק כאשר היה סמוך ובטוח בכל הנקודות ההלכתיות. אך היו שנים ארוכות שמשום מה החמיר, וממילא בכל הארוחות אכל ירקות ומוצרי חלב, ביצה ולחם, וחוזר חלילה. מלבד זאת, דרך אכילתו הרגילה היתה באופן זה: לאחר נטילת ידיים והמוציא, אכל תחילה את הלחם בדקדוק ובמחשבה [אכילת המוציא 'בכדי אכילת פרס'] ומכאן ואילך, קשה לדעת אם מחמת עינו בתורה לא ידע כל עיקר מה מכניס לפיו, או שאיבד בכלל טעם כל שהוא באוכל, מה שהיה נראה בחיצוניות כאילו היתה לו עבודה נעלמת ועילאית בעת האוכל... אם היו מכינים לו לדוגמא, מגש עם פרוסות לחם, קוביית חמאה, סלט, ריבה, גבינה, חלב ומים וסוכר, אכל לפי מה שהיה מונח על המגש: גבינה, סיים, אכל את גוש החמאה - הכניס לפה וסיים, אח"כ סלט הירקות, לאחר מכן ריבה. ממש כך - אחד אחרי השני, מתוק או חריף. בסבלנות, בנעימות ובפשטות, מה משנה איך הויטמינים נכנסים לגוף... וכל זאת ללא גינוני פרישות ויחוד חיצוניים, אלא ר' אברהם כמו שהוא, כאילו לא קרה דבר. גם בבית אכל כך, ואף בסעודות שבת - לא לפי הטעם וצורת האכילה המתבקשת למי שטעמו בפיו - אכל ושבע לכבוד שבת בלי להתייחס כלל לפרטי המאכלים. [ועם זאת היה משבח את הרבנית שוב ושוב "כמה שהאוכל טוב, מחזק את העצמות", "נפלא ממש", ועוד נוסחאות מעומקא דליבא].

בנוסף מעיד תלמיד מובהק: "כארבע שנים הייתי חברותא שלו, ופעמים רבות בשעת ארוחת צהריים הביאו לו אוכל חם, אך מעולם לא אכלו חם. מהצד היה נראה שאין לו בכך שום כוונה, אלא פשוט אחז תמיד באמצע המהרש"א או הרשב"א ולא הפסיק ללמוד וממילא האוכל איבד את חומו. אבל יתכן מאד שהיה לו בזה דקדוק הלכה כל שהוא או שבירת תאוות האכילה וכיוצא"ב, וכדרכו להסתיר להעלים הנהגותיו בקודש".

למרות שלא עשה 'עסק' מעצם האוכל, מ"מ הקפיד על דקדוקי והידורי הלכות אכילה. למשל - לילה אחד קרוב לחצות, הבחין אחד הבחורים כי הרב פוסע בין חדרי הפנימיה ועל פניו מבט של חיפוש. 'אולי עוקב אחרי

בחור, שמא מחפש הוא את אחד הבחורים' - חשב לעצמו. כיון שהשעה היתה מאוחרת, ניגש אליו אותו בחור בהססנות: "הרב מחפש מישהו?". ר' אברהם השיב, כי עדיין לא סעד את סעודת הלילה כי אין לו מלח לטבילת המוציא, וכיצד יטול ידיים אם אין מלח?! וכעת הוא בחיפושים אחרי מלח... הבחור ניסה לסייע לו לגייס את המלח הנכסף... ר' אברהם ניסה את מזלו בחדר של מגיד השיעור ר' יוסף וייס זצ"ל, אולי שם יש מלח. ואכן הנה הם מצאו בארון בצידי החדר מלחיה עם מלח שהביאו ממטבח הישיבה לחדרו של הרב וייס. אלא, שבשעה מאוחרת כזו הרב וייס לא היה בחדרו, ואיך יטול את המלח ללא רשות מפורשת, שמא המלח שייך לו, ולא לישיבה, כי זכה במלח כאשר הביאו לו מהמטבח את המלחיה, ואיך יטול קמח מלח ללא רשות?!... הוא היה נבוך. תוך כדי הבחין כי ליד המלחיה שלא עמדה יציב, מפוזר מעט מלח שנפל, את גרגירי המלח הללו חפן לתוך כפו באומרו, שמעט מלח המפוזר בצורה כזו, בוודאי מותר ליטול, כיון שבכל מקרה המלח יזרק לאשפה והרי הוא כהפקר. הבחור ליווה את הרב בברכת לילה טוב, ונטל כמה גרגירי מלח בכף ידו הצעירה, כדי למלוח בהם את תבשילי חייו, ללמוד ולהשכיל מדרכי רבו...

שח אחד מהבחורים שזכה להימנות על דיירי חדרו בישיבה: "פעם הבחנתי כי בצידי השולחן מונח מאכל שנותר מסעודת הצהריים של אתמול. סידרתי את השולחן, וכמובן שהוצאתי את אותם שאריות לאשפה. כאשר הרב נכנס שאל: "איפה מנת האוכל שהיתה כאן?". תמתי שהרב בכלל מתעניין באוכל: "בשביל מה הרב צריך את זה?!". שאלתי: "היום ראש חודש ושמרתי את זה מאתמול, שיהיה לסעודת ר"ח", ענה לי. התנצלתי בפניו וסייעתי לו להשיג מאכל אחר לכבוד ראש חודש...". כמו כן, היו פעמים שכשביקש להוסיף מאכל לכבוד ראש חודש, היה יוצא לחנות לקנות דבר מה - דהיינו מה שראה מול העיניים על המדף בחנות, או מה שהמוכר בחנות המכולת הציע לו. בתקופות האחרונות שתה יין לכבוד ר"ח. הוי עובדה שהוא מיהר, והמוכר הציע לו גלידה, הוא לקח שילם ויצא, הניחה בחדרו על השולחן, עלה לבית המדרש ללמוד, ושכח מהעולם ומלואו. לפני שקיעת החמה נזכר כי עדיין לא אכל את המאכל לכבוד ראש חודש, ירד לחדרו במהירות, וכמובן מצא כי הגלידה נמסה על השולחן. מספרים כי פעם היתה לו 'כוונה' מיוחדת להמיס גלידה... היה זה, כאשר אברך קצת שובב, הציע לו גלידה לכבוד ראש חודש. בענותנותו לא עשה מבקשתו עסק והסכים בטבעיות האופיינית לו... האברך הביא גלידה בצלחת, ואז ר' אברהם החכים מולו, והחל בדיון מרתק בהלכה, אודות ברכה על גלידה: ממה היא עשויה ואיך המרכיבים ישפיעו על הברכה של הגלידה וכו'. אותו אברך העמיק גם הוא אתו, ועד שהדיון ביניהם הסתיים, היא נמסה, וכך אכלה מתוך הצלחת, ושיבחה את הנותן בחום על הגלידה המיוחדת שהעניק לו... [מתוך 'ויאמר הנני']